

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (POLITICAL SCIENCE)
EXAMINATION: DECEMBER – 2024

THIRD SEMESTER

Subject: International Relations (PC22-303)

Date: 19/12/2024

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory.

- Q. 1) Answer in details following questions. (Any One) (20)**
1. Describe the factors which have led to the emergence of Neo-colonialism and the mechanism or methods of neo-colonialism.
2. Discuss the nature of Idealist and Realist approaches to the study of International Politics
- Q. 2) Answer of the following questions in short. (Any three) (30)**
1. Describe the meaning and nature of International Relations.
2. Write a note on emerging Unipolarity in contemporary International Relations.
3. Define Globalization and Discuss its features.
4. Explain the need for a New International Economic Order. What are its major objective and demands?
5. Examine India's demand for a permanent membership in UN Security Council.
6. Describe the efforts carried out by UN to protect environment.
- Q. 3) Write Short notes (Any two) (10)**
a) Modern State System
b) SAARC
c) Disarmament
d) War against Poverty

मराठी रूपांतर

- सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. (२०)**
१. नव-वसाहतवादाच्या उदयास कारणीभूत घटक आणि नव-वसाहतवादाची यंत्रणा उदयास सहाय्य ठरणा-या घटकांचे वर्णन करा.
२. आंतरराष्ट्रीय संबंधाच्या अभ्यासाच्या आदर्शवादी आणि वास्तववादी दृष्टिकोनाच्या स्वरूपाची चर्चा करा.
- प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (३०)**
१. आंतरराष्ट्रीय संबंधांचा अर्थ आणि स्वरूप यांचे वर्णन करा.
२. समकालीन आंतरराष्ट्रीय संबंधांमधील उदयोन्मुख एकध्रुवीयतेवर टिपण लिहा.
३. जागतिकीकरणाची व्याख्या सांगून त्याच्या वैशिष्ट्याची चर्चा करा.
४. नवीन आंतरराष्ट्रीय आर्थिक व्यवस्थेची गरज स्पष्ट करा. त्याची प्रमुख उद्दीष्टे आणि मागण्या काय आहेत ते सांगा.
५. संयुक्त राष्ट्र संघटनेच्या सुरक्षा परिषदेत कायमस्वरूपी सदस्यत्वासाठी भारताच्या मागणीचे परीक्षण करा.
६. पर्यावरणाच्या रक्षणासाठी संयुक्त राष्ट्र संघटनेने ने केलेल्या प्रयत्नांचे वर्णन करा.
- प्र. ३) टिपा लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)**
अ) आधुनिक राज्य व्यवस्था
ब) सार्क
क) निःशस्त्रीकरण
ड) गरिबी विरुद्ध युद्ध